

Dr. Lad. Hobza:

Několik slov úvodem.

Když jsem se loni doslechl, že mladý, před krátkou dobou teprve se ustavivší Spolek absolventů obch. akademie v Třebíči se usnesl zasaditi slavnostně třebíčskému rodáku, vynikajícímu národohospodáři prof. dru Albínu Bráfovi na jeho rodném domě pamětní desku, musím se přiznati, že jsem v pravém slova smyslu zářil radostí. Těmito city jsem se netajil a řekl jsem ihned činovníkům dotčeného spolku, že nemohli přijíti na šťastnější myšlenku svého programu nad tuto!

Vždyť uvažme!

Dr. Albín Bráf jest jedním z největších synů národa a vědcem světového významu. A kdo jste Třebíčák, mně potvrďte, že jest v Třebíči — mimo kruh svého příbuzenstva — téměř neznám, ač se v jejích zdech narodil a prožil část svého mládí. Je to kus trpké ironie, avšak, bohužel, pravdivé, že vlastní město nezná svého velkého syna. Nevytýkám to však nějak ve zlém Třebíčánům — neboť jest velmi mnoho důvodů omluvných — nýbrž prostě konstatuji. Konstatuji proto, abych zvedl význam a krásu podniku Spolku absolventů obch. akademie, jenž třebíčskému občanstvu Bráfa zaslouženě přiblíží, aby si uvědomilo — čeho dosud zapomínalo — velikost osobnosti svého zvěčnělého sourozence Dra Albína Bráfa.

Bylo by hanbou Třebíče zapomenouti svého velkého rodáka a jest opravdovou ctí Spolku absolventů obch. akademie, že se tohoto podniku ujal a jej ve skutek uvedl.

Již sice v r. 1912 objevila se poprvé myšlenka zasazení pamětní desky na rodný dům prof. dru A. Bráfovi, avšak myšlenka tato nebyla ještě vážně podložena opravdovým úmyslem realizačním, a tak zůstalo tehdy při pouhém otisknutí obrázku rodného domu Bráfova ve Světozoru (roč. 1912, čís. 50.) s poznámkou, že „má na něm zasazena býti deska pamětní“.

Teprve dnes po době plných 15 let se dožíváme uskutečnění tohoto ušlechtilého podniku a město Třebíč splácí tak celému národu československému svůj dluh, avšak šplácí ho čestně, neboť dokázalo, že bylo sice dlužníkem, avšak dlužníkem poctivým, jenž svých povinností vůči věřitelům nezapomíná, nýbrž v pravý čas jim plně dostojí k úplné spokojenosti věřitelově.

Prvý dojem opravdové radosti z rozhodnutí dotčeného spolku začal se však postupem doby mísiti v pocity starosti o důstojný ráz a průběh slavnosti. Byl jsem

si dobře vědom toho, že tato oslava není jenom slavností místní, nýbrž že svým významem přesahuje daleko hranice našeho města Třebíče, jsouc slavností celého národa československého. Ani těmito svými názory jsem se pořádajícímu spolku netajil a byv pozván do jeho květnové schůze a vida, že přípravy ku slavnosti, jež se měla původně odbývati 4.—6. června — tedy za čtrnáct dní — nejsou sběhem různých nepříznivých vlivů dostatečny, navrhl jsem odložení slavnosti z důvodu starosti o její velkolepý a důstojný průběh. Spolek absolventů obchodní akademie máje skutečně vzácný smysl pro velkorysost a důstojnost oslavy uznal mé důvody a odložení slavnosti odhlasoval.

Teprve od této doby datuje se přímá moje účast v tomto podniku. Byl jsem tehdy totiž pořádajícím spolkem požádán, abych převzal redakci Památníku, jenž má býti ku slavnosti vydán. Z opravdové lásky k věci, vyhověl jsem této žádosti a ujal se práce, ačkoliv jsem si byl dobře vědom mnoha obtíží, s nimiž se při sestavování Památníku setkám. Za hlavní nepříznivé okolnosti jsem považoval krátkost času a jeho nevhodnost. A nemýlil jsem se!

Redakce tohoto díla padla právě do období nejparnějšího léta, kdy vše dlí na dovolených. Tím se celá práce znesnadňovala a zdržovala. Každý, kdo se vžije do této situace, dá mi rád za pravdu.

Nechci se proto zabývati příliš nepříjemnostmi a obtížemi redakční práce, neboť věřím, že nedostatky tohoto díla, jichž jsem si dobře vědom, budou z uvedených důvodů pochopeny a omluveny, a chci se raději poněkud věnovati pozitivním stránkám vykonané práce. A z těch mám, řeknu upřímně, radost.

Ani jsem si věru nemyslí, že by Bráfova oslava a speciálně Památník k ní vydaný mohl tak mocně rozčeřiti klidnou — či lépe řečeno — lhostejnou hladinu našeho veřejného zájmu v oboru kulturním. Nejsm osobně nadšencem pro věčné parády a oslavování, naprosto ne, avšak dovedu rozlišovat „parády“ od pravých oslav, jež vyvěrají nezadržitelně z nitra lidu z toho prostého lidského citu úcty, lásky, a vděčnosti. Takovouto hlubokou oslavou jest právě letošní slavnost Bráfova, čehož nejvýmluvnějším dokladem je právě tento Památník.

S jakou dojemnou úctou a vděčností přispěchalo se se všech stran s lístkem vzpomínky do tohoto pietního almanachu Bráfova! Jsem upřímným, říkám-li, že si nepřipisuji ani sebe nepatrnější zásluhu o obsahově i rozsahově dobrou úroveň tohoto díla, nýbrž velikost a kouzlo osobnosti oslavencovy shromáždily tolik vynikajících příspěvků.

A ještě jedna myšlenka mi probíhá hlavou, přehlížím-li řadu jmen přispívatelů. Bráf měl své vyhraněné politické přesvědčení a podívejme se, v jaké svorné jednotě ho dnes uctívají příslušníci všech směrů. A proč! Poněvadž byl poctivým člověkem a poctivým dělníkem! A v tom tkví cena a nesmrtelnost člověka. — Nutně se mi derou do péra slova Kollárova:

„Pracuj každý s chutí usilovnou
na národa roli dědičné,
cesty mohou býti rozličné,
jenom vůli mějme všichni rovnou!“

Tuto okolnost pokládám za jeden z nejhlavnějších zjevů celé Bráfovy oslavy a přál bych si, aby tento zjev byl náležitě povšimnut a zhodnocen právě v dnešní

době, kdy tak často slyšíme rozlišovati lidi ne na mravné a nemravné, nýbrž na socialisty a klerikály, komunisty a agrárníky atd. bez ohledu na jich vnitřní hodnotu. —

Stojíme dnes již téměř po práci a za nedlouho bude i po slavnostech. Budou ke cti našemu městu, ale hlavně ke cti pořádajícího spolku, ke cti tím větší, uváží-li se jeho útlé mládí a to jak mládí jeho vlastní organizace, tak i fysické mládí jeho členstva.

Věřím, že Bráfova oslava jest názorným dokladem svěží tvořivé síly mládí! A Bráf jest jí hoden, neboť studentsvo a mládí vůbec miloval vše.

Osmnáctý září zajde časem v zapomenutí. Tento Památník však nechť hlásá příštím generacím velikost Bráfovu a současně vděčnost jeho rodného města!

Přál bych si jen ještě nakonec, aby nikdo z nás nezůstal jen povrchním oslavovatelem, nýbrž abychom všichni následovali Bráfa celým svým životem, každý ve svém povolání, jdouce za jeho světlým příkladem.

„Jeť,“ dle Nerudy, „sláva otcův krásný šperk pro syny —
však, kdo chceš ctěn být, dobuď cti si sám!“

V Třebíči, v srpnu 1927.